

Bydgoszcz, marca 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.3.2.2019.MT/JK/MSN

**Pani
Elżbieta Maziarz-Rudnik
Dyrektor PCPR
w Więcborku**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z późn.zm.) oraz § 4 i § 13 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477) w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Starodworcowa 8, 89-410 Więcbork (zwanym dalej PCPR lub Centrum) przeprowadzona została w dniach: 5, 7, 19, 21, 26 lutego 2019 r. kontrola prawidłowości.

Kontrola przeprowadzona została przez:

1. J.K - inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującą zespołem inspektorów,
 2. M.T. - inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,
 3. M.S-N - inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy
- na podstawie Upoważnienia Nr 35/2019 z dnia 29 stycznia 2019 r.

w zakresie:

- realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- zatrudnienia pracowników realizujących zadania z ww. ustawy z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do 4 lutego 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o rozmowę w szczególności z panią Elżbietą Maziarz - Rudnik – Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej: panią ■■■, ■■■ i ■■■, a także panią ■■■ oraz w oparciu o analizę prowadzonej dokumentacji.

Opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocena

I. Uregulowania prawne dotyczące wyznaczania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako podmiotu realizującego zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku zostało utworzone Uchwałą Nr IV/20/99 Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim z dnia 20 stycznia 1999 r. jako jednostka organizacyjna w systemie pomocy społecznej, realizująca zadania Powiatu Sępoleńskiego własne i z zakresu administracji rządowej pod nazwą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

PCPR działa obecnie na podstawie Statutu z dnia 29 sierpnia 2012 r. przyjętego Uchwałą Nr XXII/157/2012 Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim. Postanowienia Statutu uwzględniają ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Treść Statutu dostępna jest na stronie internetowej BIP Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim.

Aktualnie obowiązujący Regulamin Organizacyjny PCPR w Sępólnie Krajeńskim został wprowadzony Uchwałą Nr 92/227/2018 Zarządu Powiatu w Sępólnie Krajeńskim z dnia 25 maja 2018 r. zmieniając Uchwałą Nr 30/68/2015 Zarządu Powiatu w Sępólnie Krajeńskim z dnia 11 grudnia 2015 r. Regulamin określa podstawowy zakres działania, strukturę organizacyjną ośrodka, zakres działania i kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych oraz samodzielnych stanowisk pracy.

W Regulaminie wyszczególnione są zadania Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej z uwzględnieniem zakresu zadań organizatora i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Treść regulaminu dostępna jest na stronie internetowej BIP PCPR.

Dyrektorem Centrum jest pani Elżbieta Maziarz-Rudnik, zatrudniona od dnia 4 grudnia 2014 r. Powyższe stanowisko zostało nadane Uchwałą Nr 1/3/2015 Zarządu Powiatu Sępoleńskiego z dnia 4 grudnia 2014 r. Ponadto ww. wymienioną uchwałą udzielone zostały Dyrektorowi pełnomocnictwa do: kierowania całokształtem działalności PCPR w Sępólnie Krajeńskim, wynikających z jego zadań statutowych, składania oświadczeń woli w imieniu Zarządu Powiatu oraz reprezentowania na zewnątrz Powiatu w sprawach związanych z działalnością PCPR. Na mocy udzielonego pełnomocnictwa Dyrektor PCPR może upoważnić radcę prawnego zatrudnionego na podstawie umowy lub zlecenia do występowania w postępowaniu sądowym, a także innych pracowników PCPR w pozostałych sprawach.

Dyrektor PCPR posiada upoważnienie Starosty Sępoleńskiego do wydawania decyzji administracyjnych i indywidualnych sprawach należących do właściwości powiatu z zakresu pieczy zastępczej zgodnie z ww. ustawą oraz prowadzenia rejestru danych o osobach o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy.

Starosta Sępoleński w czasie pełnienia zastępstwa spowodowanego nieobecnością Dyrektor PCPR upoważnił w dniu 23 stycznia 2015 r. Panią ■■■■■, Kierownika Działu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym PCPR w Sępólnie Krajeńskim, min. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach należących do właściwości powiatu z zakresu pieczy zastępczej zgodnie z ustawą oraz prowadzenia rejestru danych, o osobach o których mowa w art.46 ust. 1

Zarządzeniem Starosty Sępoleńskiego Nr 34/2011 z dnia 23 listopada 2011 r. wyznaczono od dnia 1 stycznia 2012 r. PCPR - organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Sępoleńskim.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim jako organizator pieczy zastępczej, zgodnie z art. 76 ust. 2 ustawy, który stanowi, iż w przypadku, gdy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w Centrum tworzy się zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż w Centrum powołano Dział Pomocy Rodzinie, w którym wyodrębniono Zespół ds. Pieczy Zastępczej. Zadania Zespołu zostały określone w ww. ustawie, a także sformułowane w § 14.1. 1) a Regulaminu Organizacyjnego.

II. Zatrudnienie w PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przy udziale zatrudnionych pracowników merytorycznych.

W okresie objętym kontrolą w Zespole ds. Pieczy Zastępczej zatrudniano:

l.p	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wykształcenie/ kwalifikacje
1.	■	Koordinator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	Studia magisterskie: pedagogika
2.	■	Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	Studia magisterskie: pedagogika
3.	■	Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	Studia magisterskie: pedagogika
4.	■	Starszy Inspektor	Studia magisterskie: praca socjalna
5.	■	Pracownik Socjalny	Studia magisterskie:, pedagogika
.6	■	Inspektor	Studia magisterskie: pedagogika,
7.	■	Pomoc Administracyjna	Studia magisterskie: administracja

Na dzień kontroli organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Sępólnie Krajeńskim zatrudnił 3 koordinatorów.

Szczegółowej analizie poddano kwalifikacje koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej i ustalono, że spełniali oni warunek zawarty w art. 78 ust. 1 pkt 1 ustawy dotyczący wykształcenia. W aktach pracowników znajdowały się oświadczenia o spełnianiu warunków z art. 78 ust. 1 pkt 2-4 ustawy. Zgodnie z oświadczeniem Pani Dyrektor zatrudnieni koordynatorzy nie łączą swojej pracy z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego i nie prowadzą postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat, co stanowi prawidłową realizację zapisu art. 79 ust. 3 i 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zatrudnieni przez Dyrektora PCPR koordynatorzy wykonują swoją pracę zgodnie z art. 79 ust. 2 ustawy w ramach umowy o świadczeniu usług, a umowy zawierają wszystkie zadania wynikające z art. 77 ust. 3 ustawy. Koordynatorzy p. [REDAKT] oraz p. [REDAKT] są zatrudnione na umowę zlecenie, natomiast z p. [REDAKT] zawarto umowę Nr PCPR.FK.1132.12.2018 r., jako prowadzącą działalność „LB-MED.”

III. Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 182 ust. 5, w związku z ust. 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor PCPR składa Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia zestawienia potrzeb z zakresu pieczy zastępczej. Sprawozdanie za rok 2017 z realizacji zadań PCPR w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku wraz z wykazem potrzeb przyjęte zostało na Sesji Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim w dniu 25 maja 2018 r.

Analizując sprawozdanie z działalności PCPR w Sępólnie Krajeńskim za rok 2017 stwierdzono, iż dokument stanowi szczegółowy opis zadań realizowanych przez organizatora określonych ww. ustawą w zakresie pieczy zastępczej. Ujęto w nim rodzaje form pomocy dla rodzin zastępczych i dla usamodzielniających się wychowanków z rodzin zastępczych. W sprawozdaniu zawarto również dane statystyczne, odnoszące się do świadczeń dla rodzin zastępczych, porozumień między powiatami, a także dane o finansach związanych z instytucjonalną pieczą zastępczą. Przedstawiono zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 182 ust. 5 ustawy.

Sprawozdanie dostępne jest na stronie internetowej BIP PCPR w Sępólnie Krajeńskim.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w powiecie sępoleńskim na lata 2015-2017 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Sępoleńskiego Nr VI/100/2015 z dnia 27 marca 2015 r. oraz na lata 2018-2020 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Sępoleńskiego Nr XLI/212/2015 z dnia 26 stycznia 2018 r.

Dokumenty są dostępne na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej PCPR w Sępólnie Krajeńskim. Zawierają charakterystykę i analizę rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu oraz limit rodzin zastępczych zawodowych, o którym mowa w art. 180 ust. 1 ustawy. W obowiązującym Programie został ustalony limit rodzin zastępczych zawodowych na czas obowiązywania programu (tj. na okres 3 lat) z wyszczególnieniem ilości rodzin na poszczególne lata i dotyczy zarówno przekształcenia niezawodowych rodzin zastępczych w rodziny zastępcze zawodowe, jak również powołania nowych rodzin zastępczych zawodowych. W Programie został wytyczony cel główny jakim jest wsparcie i rozwój pieczy zastępczej na terenie Powiatu Sępoleńskiego oraz cele szczegółowe, które zawierają promowanie i rozwój różnych form rodzicielstwa zastępczego, wsparcie istniejących form pieczy zastępczej, objęcie pomocą i wsparciem rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i udzielanie wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej.

Wymienione zostały również potrzeby w zakresie wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej oraz zakładane rezultaty Programu. Przyjęty dokument zawiera odniesienia do poprzedniego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w zakresie osiągnięcia spodziewanych rezultatów.

IV. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

- **Rodzinna piecza zastępcza.**

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, starosta prowadzi rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. W myśl ww. artykułu ust. 5, do prowadzenia tego rejestru starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie. W powiecie sępoleńskim, na podstawie upoważnienia Starosty, Dyrektor (pod nieobecność Dyrektora Kierownik Działu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym, zgodnie z wydanym upoważnieniem) prowadziła taki rejestr, zawierający dane wymienione w ustawie i dotyczące osób z terenu powiatu sępoleńskiego. Rejestr zawierał wszystkie informacje określone w art. 46 ust. 2 ustawy. Dane z rejestru do właściwego Sądu przekazywał Dyrektor PCPR, co jest niezgodne z art. 46 ust. 4 ustawy, gdyż to Starosta został zobligowany przepisem do przekazania ww. rejestru.

Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy osoby zakwalifikowane do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz pełniące funkcję rodziny zastępczej są obowiązane m.in. do przedstawienia co 2 lata zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia oraz opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Analiza rejestru oraz dokumentacji rodzin zastępczych wykazała, że część rodzin, m.in. ■., ■., ■., ■., ■., ■. w momencie przekazania rejestru do Sądu nie posiadała aktualnych zaświadczeń lekarskich, bądź opinii o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ponadto rodziny, które opiekują się wyłącznie pełnoletnim wychowankiem, np. rodzina ■., ■. nie zostały poddane badaniom psychologicznym. W rejestrze kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przesłanym do sądu w 2017 r. widnieje rodzina ■., która zrezygnowała z funkcji do odwołania. Rodzina ta posiada badania lekarskie oraz opinię psychologiczną z 2011 r., a zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy, również kandydaci są obowiązani do przedstawienia co 2 lata zaświadczeń lekarskich oraz opinii psychologicznych. Dodatkowo, jeżeli kandydaci na rodziców zastępczych czasowo rezygnują z możliwości przyjęcia dziecka również nie powinni, zdaniem osób kontrolujących, znajdować się w rejestrze. Posiadanie przez sąd aktualnego wykazu zapewnia dysponowanie teraźniejszymi informacjami o osobach, u których można umieścić dziecko w pieczy zastępczej, a rodzina rezygnująca z pełnienia funkcji nie powinna znajdować się w zasięgu zainteresowania Sądu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku w okresie objętym kontrolą nie zatrudniało psychologa. W zakresie sporządzania opinii o motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz diagnozy psychofizycznej dziecka PCPR zawierało umowy o dzieło z następującymi psychologami:

- P. ■■■■■
- P. ■■■■■
- P. ■■■■■

Osoby te, zgodnie z oświadczeniem Dyrektora PCPR spełniały wymogi z art. 42 ust. 1 pkt 5 b, dotyczące wykształcenia i doświadczenia w poradnictwie rodzinnym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim zapewnia dzieciom pieczę w rodzinach zastępczych. Na dzień 1 stycznia 2017 r. funkcjonowały 22 rodziny niezawodowe, sprawujące opiekę nad 39 dziećmi oraz 18 rodzin spokrewnionych dla 24 dzieci. W omawianym roku powstało 5 rodzin niezawodowych dla 5 dzieci oraz 2 rodziny spokrewnione dla 8 dzieci. Na dzień 4 lutego 2019 r. funkcjonowały 23 rodziny niezawodowe oraz 20 spokrewnionych. W 2018 r. powstały 2 rodziny niezawodowe dla 3 dzieci oraz 4 rodziny spokrewnione dla 5 dzieci. W okresie objętym kontrolą na terenie powiatu sępoleńskiego przestało funkcjonować łącznie 9 rodzin zastępczych, głównie z przyczyn usamodzielnienia się wychowanków oraz powrotu do rodziny biologicznej. W jednym przypadku rodzina przestała funkcjonować ze względu na umieszczenie wychowanka w Areszcie Śledczym. W okresie objętym kontrolą 1 rodzina niezawodowa z terenu powiatu sępoleńskiego przekształciła się w rodzinę zastępczą zawodową. Ponadto powiat sępoleński zawarł umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej z rodziną zamieszkałą na terenie powiatu chojnickiego, w której umieszczone są dzieci z terenu powiatu sępoleńskiego. W zawartym porozumieniu określono sprawowanie nadzoru nad rodziną przez PCPR w Chojnicach. Na terenie powiatu nie funkcjonował dotychczas Rodzinny Dom Dziecka.

W rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem w okresie objętym kontrolą przebywało średnio 28 dzieci i obowiązywało w tej sprawie 27 porozumień. Na terenie powiatu sępoleńskiego przebywają dzieci pochodzące z innych powiatów. W latach 2017 – 2019 obowiązywało w tej sprawie 19 porozumień. Wszystkie orzeczenia sądu o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej były przez PCPR w Sępólnie realizowane na bieżąco. Dane statystyczne na temat zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu przedstawiła w formie pisemnej Dyrektorka PCPR.

Kontrolujący poddali wycinkowemu sprawdzeniu i analizie dokumentację prowadzoną dla wybranych rodzin spokrewnionych, niezawodowych oraz wszystkich rodzin zawodowych aktualnie funkcjonujących na terenie powiatu sępoleńskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim posiada wprowadzoną Zarządzeniem Dyrektora PCPR procedurę kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze. Zgodnie z tym dokumentem warunkiem rozpoczęcia współpracy jest wypełnienie kwestionariusza zgłoszeniowego oraz złożenie wypisanych w procedurze dokumentów, w tym przynajmniej 2 referencji ze środowiska oraz zaświadczeń o zatrudnieniu i osiągniętych z tego tytułu dochodach. Następnie pracownik Organizatora wizytuje środowisko oraz uzupełnia dokumentację o kwestionariusz rodziny, potwierdzenie niekaralności i opinię ośrodka pomocy społecznej, w przypadku osób objętych wsparciem. W następnej kolejności sporządzana zostaje opinia o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Po zebraniu wszystkich dokumentów następuje wstępna kwalifikacja kandydatów oraz skierowanie na szkolenie. Ponadto zarządzeniem Nr PCPR.021.4.2018 Dyrektorka PCPR powołała komisję kwalifikującą kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, określono jej stały skład oraz zadania. Dokumentacja w tym zakresie znajduje się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej PCPR w Sępólnie Krajeńskim.

Opisana wyżej kwalifikacja rodzin dotyczy wyłącznie tych rodzin, które kontaktują się z PCPR przed wydaniem postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej.

Proces kwalifikacji zespół kontrolujący przeanalizował na podstawie rodziny Pani ■ i ocenił pozytywnie.

Analizując dokumentację rodzin powstałych w okresie objętym kontrolą, zespół zwrócił uwagę na brak w części dokumentacji oświadczeń rodziców zastępczych o których mowa w art. 42 ust. 1 ustawy. W rozmowie z Dyrektorem PCPR ustalono, że od rodziców, którzy zgłosili się do Centrum z już wydanym postanowieniem nie odbierano wskazanych w ustawie oświadczeń. Ponadto nie poddawano tych rodzin badaniom psychologicznym dotyczącym motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Zgodnie z art. 42 ustawy pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzane osobom, które spełniają wszystkie wymienione w ust. 1 warunki. W związku z powyższym od każdej nowopowstałej w powiecie rodziny powinny być pobierane oświadczenia, o których mowa wyżej oraz przeprowadzane badania psychologiczne. Ponadto w przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów. Analiza dokumentacji wykazała prawidłową realizację art. w stosunku do rodzin przechodzących kwalifikację zgodnie z procedurą kwalifikowania rodzin, wprowadzoną zarządzeniem, jednak w dokumentacji już funkcjonujących rodzin, m.in. w przypadku rodziny ■, stwierdzono brak zaświadczenia z zakładu pracy. Z rejestru przekazanego do Sądu wynika jednak, że źródłem dochodu rodziny jest wynagrodzenie z pracy. W rozmowie podsumowującej z Dyrektorem PCPR poinformowaniu o zwracaniu większej uwagi na realizację ww. zapisu ustawy i pobieraniu zaświadczeń z zakładów pracy o posiadaniu dochodu.

W dokumentacji rodzin zastępczych znajdowały się świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów, wnioski o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego oraz wydane zaświadczenia.

Na temat realizacji zadań z art. 76 ust. 4 pkt. 3 i 4, spoczywających na organizatorze pieczy na terenie powiatu, tj. organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawania świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, Dyrektor PCPR złożyła pisemne oświadczenie.

W 2017 r. 4 rodziny zastępcze ukończyły szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, natomiast 1 rodzina ukończyła szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową. W 2018 r. 4 rodziny zakwalifikowano na szkolenie dla rodziny zastępczej niezawodowej. Aktualnie na terenie powiatu sępoleńskiego funkcjonują rodziny zastępcze, które nie ukończyły obowiązkowego szkolenia. Ww. środowiska zostały zakwalifikowane na szkolenie, które rozpoczęło się 15 lutego br.]

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora PCPR w Sępólnie Krajeńskim umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następowało zgodnie z postanowieniem sądu. W postanowieniu była wskazana rodzina zastępcza dla konkretnego dziecka. W związku z tym PCPR nie wymagało pisemnej zgody rodziców zastępczych. W ocenie kontrolujących, gdy postępowanie toczy się przed sądem na wniosek rodziny zastępczej i dotyczy konkretnego dziecka, a skutkiem postępowania jest umieszczenie tego dziecka

u wnioskujących, można traktować, że zgodę na takie rozwiązanie rodzice zastępczy wyrazili. Na terenie powiatu sępoleńskiego część spraw o umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej toczyło się z urzędu, a nie z wniosku rodziny zastępczej, więc z postanowienia nie wynika wprost, iż rodzice zastępczy taką zgodę wyrazili. Pamiętać jednak należy, że w żadnym wypadku zgoda nie może być jedynie dorozumiana, a musi być udzielona w sposób jednoznaczny, wyraźny, więc w aktach rodziny musi być uzewnętrzniona w formie pisemnej jako osobny dokument rodziców (np. potwierdzona kserokopia wniosku do sądu) lub jako informacja wprowadzona do stosownego aktu (np. do Postanowienia sądu w tej sprawie) czy protokołu podpisanego przez przyjmujących dziecko. Ważne jest także, żeby w sytuacji pełnienia funkcji przez współmałżonków, oboje takiej zgody udzielili.

Zespół kontrolujący przeanalizował również proces przekształcenia rodziny niezawodowej p. ■. w rodzinę zawodową. Po zgłoszeniu się na szkolenie dla rodziców zastępczych oraz uzupełnienia kwestionariusza dotyczącego kandydatów na szkolenie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie powiatu sępoleńskiego pozytywnie ocenił kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową oraz skierował na szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową. Po ukończeniu szkolenia i wydaniu zaświadczenia kwalifikacyjnego państwo ■. złożyli wniosek o przekształcenie rodziny w rodzinę zastępczą zawodową. Po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora Starosta Sępoleński podpisał z rodziną umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej. Proces przekształcenia rodziny zastępczej niezawodowej w rodzinę zastępczą zawodową zespół kontrolujący ocenił pozytywnie.

Podczas analizy dokumentu kontrolujący stwierdzili w ustawie brak zapisów wymaganych art. 54 ust. 3 pkt 12a ww. ustawy, wprowadzonych nowelizacją z 25 lipca 2014 r., tzn. brak określenia kosztów utrzymania i eksploatacji lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, w którym ma być pełniona funkcja rodziny zastępczej.

Powiat sępoleński prowadzi rodzinę zastępczą zawodową na terenie powiatu chojnickiego, co jest zgodne z art. 54 ust. 3a ustawy. Zgodnie z ww. art. ust. 3b umowa została zawarta, zgodnie z zawartym ze Starostą Chojnickim Porozumieniem, a aktualna umowa obowiązuje od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2010 r. Nadzór nad funkcjonowaniem rodziny sprawuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny w Chojnicach. Zespół kontrolujący zwrócił uwagę na fakt zawarcia kolejnej umowy bez wskazań z art. 134 ust. 4 ustawy, który stanowi, że w przypadku rodzin zastępczych zawodowych w celu ustalenia zasadności przedłużenia okresu obowiązywania umowy, oceny rodziny dokonuje się także na trzy miesiące przed wygaśnięciem tej umowy. W dokumentacji rodziny w kontrolowanym Centrum znajdowała się tylko opinia o rodzinie z dnia 27 grudnia 2016 r., nie stanowiąca oceny z art. 134 ustawy. Za dokonywanie oceny rodziny ■. odpowiada PCPR w Chojnicach, jednak zdaniem zespołu kontrolującego kopie ocen powinny znajdować się w posiadaniu PCPR w Sępólnie, zwłaszcza wtedy kiedy ma to znaczenie dla ewentualnego podpisania kolejnej umowy.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy, w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 3 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność w pieczy zastępczej i spełniają dodatkowe warunki określone w art. 37 ust. 2 cytowanej ustawy. Rodziny zastępcze prowadzone przez Powiat Sępoleński w okresie objętym kontrolą spełniały ww. wymóg ustawy.

Zgodnie z art. 128 ustawy o wspieraniu rodziny, organizator rodzinnej pieczy zastępczej ocenia rodzinę zastępczą oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka. Pierwszej

oceny dokonuje nie później niż przed upływem roku od umieszczenia w nich pierwszego dziecka, kolejnej po upływie roku od pierwszej oceny, a następnych nie rzadziej niż co 3 lata, do czego zobowiązuje art. 134 ust. 1 i 2 ustawy. Ocenie podlegają predyspozycje do pełnienia powierzonej funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz jakość dotychczas wykonywanej pracy (art. 132 ww. ustawy), przy konsultacji co najmniej z koordynatorem rodzinnej pieczy oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka (art. 133 ustawy).

Kontrolujący na podstawie analizy przedstawionych akt stwierdzili, że organizator pieczy na terenie powiatu sępoleńskiego dokonywał ocen rodzin w terminach zgodnych z określonymi w art. 134 ustawy o wspieraniu rodziny.

Ocen dokonywano na posiedzeniu zespołu do okresowej oceny rodzin, z którego sporządzano protokół określający skład wszystkich uczestników.

Działania PCPR w tym obszarze zespół kontrolujący ocenił ogólnie jako prawidłowe, przy czym w rozmowie z Dyrektorem zwrócono uwagę, żeby w dokumencie znajdowało się wyraźne odniesienie do predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz jakości wykonywanej pracy.

Zespół kontrolujący ocenił też realizację art. 133 ustawy, który nakazuje organizatorowi dokonywanie oceny rodziny i rodzinnego domu dziecka w konsultacji co najmniej z koordynatorem i asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka. Na arkuszu oceny wykorzystywanym w powiecie znajdują się nazwiska osób uczestniczących w ocenie rodziny zastępczej. Poza pracownikami Centrum, w tym koordynatorów, są też pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie, a także przedstawiciele szkół, Ośrodka Adopcyjnego. W dokumencie oceny brak jednoznacznej informacji o asystencie rodziny pracującym z rodziną biologiczną dziecka, a to szczególnie w konsultacji z nim ocena powinna zostać dokonana. W przypadku, kiedy rodzina biologiczna nie jest objęta wsparciem asystenta rodziny informacja taka powinna znaleźć się w dokumencie oceny.

W powiecie sępoleńskim w okresie objętym kontrolą nie zatrudniano osób do pomocy, o których mowa w art. 64 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Analizie podlegało także przyznawanie świadczeń fakultatywnych, o których mowa w art. 83 ust. 1, 2 oraz 4 ustawy. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie, w okresie objętym kontrolą nie przyznało rodzinom ww. świadczeń w związku z brakiem wniosków w tej sprawie.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora PCPR w okresie objętym kontrolą nie funkcjonowały rodziny pomocowe.

Zespół kontrolujący zwrócił uwagę na fakt funkcjonowania w powiecie rodziny zastępczej spokrewnionej pani ■■■. (Postanowienie Sądu z dnia 16 października 2018 r.) Po rozpoznaniu środowiska przez koordynatora, opracowaniu diagnozy psychofizycznej dziecka oraz sporządzeniu opinii psychologicznej babci zespół ustalił, iż rodzina zastępcza nie spełnia wymogów z art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. PCPR w Sępólnie w dniu 20 grudnia 2018 r. zwrócił się do Sądu o ponowne przeanalizowanie sytuacji dziecka. Do czasu zakończenia kontroli nie zostało jednak wydane nowe Postanowienie w tej sprawie. Zespół kontrolujący pozytywnie ocenił działania Centrum w celu zabezpieczenia bezpieczeństwa małoletniej. Zwrócił jednak uwagę na konieczność specjalnego traktowania rodziny oraz kontrolowania sytuacji do momentu wydania Postanowienia.

Kontrola realizacji przez PCPR zapisów art. 38a ww. ustawy, tj. gromadzenia i przekazywania środowiskom zastępczym informacji i dokumentów wymienionych w przywołanym art. ustawy, nie wykazała uchybienia w tym zakresie. W aktach znajdowały się oświadczenia o przekazywaniu lub posiadaniu przez rodzinę dokumentów i informacji wymienionych w cyt. art. ustawy. Do Ośrodków Pomocy Społecznej kierowane były prośby o przekazanie planu pracy z rodziną bądź informacji o sytuacji rodziny biologicznej.

W ramach prowadzonej kontroli inspektorzy poddali analizie także dokumentację dotyczącą dziecka, w tym Plany Pomocy Dziecku (zwane dalej planami lub PPD). Sprawdzeniu podlegały PPD m.in. dla małoletnich ■■■, ■■■, ■■■. oraz rodzeństwa ■. W trakcie badania przedstawionego materiału stwierdzono, że formularz pt.: "Plan pomocy dziecku" składa się z 5 obszarów, z których 4 stanowią opis aktualnej sytuacji dziecka odnoszących się do sytuacji zdrowotnej, rodzinnej, edukacji i zainteresowań, z kolei ostatni 5 – zatytułowano „Inne”, i tylko w nielicznych przypadkach był uzupełniony. Analizując PPD stwierdzono, iż w żadnym z badanych przypadków nie określono ram czasowych trwania planu. W rozmowie z koordynatorami ustalono, że plany tworzone są na okres pół roku do dokonania oceny sytuacji dziecka, a w przypadku dziecka do lat 3 na okres 3 miesięcy. W planach nie określa się również działań długoterminowych i krótkoterminowych. Treść PPD jest bardzo ogólna i powierzchowna, w opisie używa się ogólnikowych pojęć, co wskazywać może na brak indywidualnego podejścia do dziecka i w żaden sposób nie wskazuje na planowe działanie odnoszące się do pracy z konkretnym dzieckiem. Brak w planach wyznaczenia celu głównego oraz celów szczegółowych. W rubryce zatytułowanej cel określono: zainteresowania, edukacja, rodzina. Zdaniem zespołu kontrolującego nie są to cele, lecz obszary funkcjonowania dziecka. Celem głównym pracy z dzieckiem umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej może być: przysposobienie, przygotowanie do usamodzielnienia lub powrót do rodziny biologicznej, i to jaki zostanie określony cel wyznacza konkretne działania do pracy z dzieckiem. W planie opracowanym dla A. Ch. nie znaleziono daty opracowania.

W trakcie oceny badanego materiału stwierdzono w dokumentacji brak uwzględnienia informacji zawartych w opiniach szkolnych, orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego, diagnozach (np. plany dla rodzeństwa ■. z 29 listopada 2018 r. nie uwzględniały wszystkich zaleceń zawartych w diagnozach z września 2018 r., a plan dla ■. ■. zaleceń zawartych w orzeczeniu). Plan Pomocy Dziecku musi podlegać stałemu monitorowaniu i powinny być w nim na bieżąco dokonywane zmiany stosownie do ujawniających się potrzeb oraz zmieniających się warunków, w jakich znajduje się dziecko.

Zgodnie z art. 129 ustawy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu sępoleńskiego dokonywał oceny sytuacji dziecka. Dokumentacja w tym zakresie składała się z opinii ze szkół do których uczęszczały dzieci, opinii z ośrodków pomocy społecznej zgromadzonych w celu przeprowadzenia oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz dokonywanej przez zespół oceny wraz z wnioskiem dotyczącym zasadności dalszego pobytu tego dziecka w pieczy. Dokument następnie był przekazany do sądu (w myśl art. 131 ust. 2 ustawy). Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, że organizator pieczy zastępczej na terenie powiatu sępoleńskiego w trakcie dokonywania oceny nie realizuje wszystkich celów, określone w art. 129 ustawy o wspieraniu rodziny. W ocenie sytuacji dziecka w rodzinie brak jest informacji o stosowanych metodach pracy z dzieckiem i rodziną oraz informacji o planie pomocy rodzinie czy też potrzebie dokonania modyfikacji planu pomocy dziecku. Zbadano także, czy PCPR przy dokonywaniu ocen zachowywało terminy, o których mowa w ww. artykule ustawy ust. 1.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyszczególnia z czym udziałem należy dokonywać oceny sytuacji dziecka. Z kontrolowanej dokumentacji wynika, iż w skład zespołu PCPR w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku wchodzi przede wszystkim pracownicy Centrum, rodzice zastępczy i biologiczni. Ponadto w posiedzeniach zespołu udział brał także przedstawiciel Ośrodka Adopcyjnego, a zaproszenia kierowano również do szkół, do których uczęszczało dziecko. Zespół kontrolerów zwrócił uwagę, iż w kontrolowanej jednostce Dyrektor każdorazowo zaprasza psychologa.

Analiza wybranych protokołów wskazuje, iż ocena dokonywana była z udziałem asystenta rodziny pracującego z rodziną biologiczną dziecka. Ponadto PCPR wstępował do Ośrodka Pomocy Społecznej z prośbą o przekazanie informacji dotyczących rodziny biologicznej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do kontrolowanej jednostki. Działania w tym zakresie zespół kontrolny ocenił pozytywnie.

Przedstawione do kontroli oceny zawierały informację o całokształcie sytuacji osobistej dziecka wraz z informacją o rodzinie dziecka, o której mowa w art. 47 ust. 5 ustawy.

Analizie kontrolnej podlegała także realizacja art. 4a ustawy, dotycząca wysłuchania dziecka. Zgodnie z Oświadczeniem Dyrektora PCPR koordynatorzy odwiedzając środowisko rozmawiają z dziećmi umieszczonymi w pieczy, co potwierdzone jest w karcie wizyt lub jeżeli sytuacja tego wymaga sporządzana jest notatka służbowa. W przypadku kwalifikacji do przysposobienia koordynator uwzględnia opinię dziecka w dokumentacji, a dzieci powyżej 13 roku życia pisemnie oświadczają swoją wolę.

W toku podjętych czynności poddano analizie wypełnianie przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obowiązku wynikającego z art. 47 ust. 7 ustawy, tzn.: składania wniosku o wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie wydania zarządzeń celem uregulowania sytuacji dziecka, gdy od jego umieszczenia w pieczy zastępczej upłynęło 18 miesięcy. Na podstawie badanej dokumentacji kontrolujący potwierdzili właściwe wywiązywanie się PCPR z zadania.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. Dyrektor PCPR w Sępólnie Krajeńskim podejmowała działania w tym zakresie. W 2017 r. skierowano 5 pozwów o alimenty dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Sąd w 3 przypadkach zasądził alimenty, 2 sprawy są nadal w toku. W 2018 roku złożono 3 pozew o alimenty, który na dzień 5 lutego 2019 r. nie został rozstrzygnięty. Pisemną informację na temat działań podejmowanych na rzecz alimentacji dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie sępoleńskim przekazała Dyrektor PCPR.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, realizując zapis art. 76 ust. 4 pkt 16 ustawy, współpracuje z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu, Oddział w Bydgoszczy (zwany też Ośrodkiem, K-POA).

W przypadku dzieci, zgłoszonych przez PCPR w myśl art. 76 ust. 4 pkt 16 ustawy, do Ośrodka wraz ze zgłoszeniem przekazywano pełną dokumentację wymienioną

w art. 139a ustawy. W sytuacji powzięcia przez K-POA informacji uzasadniającej zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia, placówka na podstawie art.142 ust. 2 ustawy występowała do PCPR o przekazanie niezbędnych dokumentów i informacji. Po posiedzeniu Komisji w sprawie kwalifikacji do przysposobienia krajowego, Ośrodek przekazywał do Centrum dokument potwierdzający kwalifikację lub odmowę zakwalifikowania dziecka do przysposobienia.

Ilościowe dane na temat realizacji zadania przedstawiła w pisemnym wyjaśnieniu Dyrektor PCPR.

- **Instytucjonalna forma pieczy zastępczej**

Na terenie powiatu sępoleńskiego w latach 2017 i 2018 funkcjonowały 3 placówki opiekuńczo wychowawcze tj. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Więcborku, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Małej Cerkwicy oraz Rodzinny Dom Dziecka w Wąwelnie (łącznie dysponując 67 miejscami dla dzieci). Na dzień 5 lutego 2019 r. na terenie Powiatu Sępoleńskiego funkcjonują 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze tj. Dom Dziecka Nr 1 i Nr 2 w Więcborku, Dom Dziecka nr 3 w Małej Cerkwicy oraz Rodzinny Dom Dziecka w Wąwelnie (łącznie dysponując 65 miejscami dla dzieci). Zgodnie z Protokołem przyjęcia wyjaśnień, tylko w 2017 roku na skutek przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Więcborku, konieczne było uzyskanie zezwolenia Wojewody na przyjęcie kolejnego dziecka. Zgoda taka została wydana.

W 2017 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem umieszczono 9 wychowanków z powiatu sępoleńskiego. Obowiązywało wówczas w tej kwestii 9 porozumień.

W roku 2018, na podstawie 5 porozumień w 4 innych powiatach przebywało 5 dzieci z powiatu sępoleńskiego. Na dzień 5 lutego 2019 r. poza powiatem umieszczono 4 dzieci z powiatu sępoleńskiego i obowiązywały 4 porozumienia.

Dane statystyczne na temat dzieci z terenu powiatu, przebywających w pieczy instytucjonalnej poza własnym powiatem, przedstawiła Dyrektora PCPR w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku.

V. Tworzenie warunków do powstawania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych.

PCPR realizowało zapis art. 180 pkt 4 ustawy m.in. promując ideę rodzicielstwa zastępczego. W ramach działań Centrum umieszczało w gazetach oraz na stronie internetowej kontrolowanej jednostki artykuły mające na celu zwiększenie dostępności informacji dotyczących pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze.

Ponadto, w 2017 r. zorganizowano festyn rodzinny pt. „Bawiąc się pomagamy” zorganizowany przez Rodzinny Dom Dziecka w Wąwelnie. Celem pikniku było promowanie idei rodzicielstwa zastępczego. Mając na uwadze powyższe, podczas pikniku PCPR zorganizowało specjalny punkt informacyjny, gdzie osoby zainteresowane tematyką rodzicielstwa zastępczego mogły uzyskać szczegółowe informacje. W dniu 30 maja 2018 r. zorganizowano spotkanie dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej podczas którego prowadzone były wykłady oraz wręczano listy gratulacyjne. W czerwcu 2018 r. Starosta sępoleński, przedstawiciele Centrum oraz wybrane rodziny zastępcze uczestniczyły w konferencji pt. „Rodzic na zastępstwo – miłość na zawsze” w ramach Kujawsko-Pomorskich Obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Ponadto, w latach 2017 - 2018

wydano publikację, w której zawarte są informacje dot. działalności m.in. PCPR oraz ogłoszenie o poszukiwaniu kandydatów na rodziców zastępczych.

Dane na temat promowania idei opieki zastępczej i podjętych w tym zakresie działań na terenie powiatu sępoleńskiego, przekazała w formie pisemnej Dyrektor PCPR.

VI. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez organizowanie specjalistycznego poradnictwa, pomocy wolontariuszy.

Realizując zadania z art. 76 ust. 4 pkt 14 ustawy o wspieraniu rodziny, w okresie objętym kontrolą organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewniał rodzicom możliwość korzystania z indywidualnych porad.

W ramach realizacji projektu „Rodzina w Centrum” i „Rodzina w Centrum 2” rodzinom zastępczym zapewniono możliwość korzystania z wsparcia: psychologicznego, pedagogicznego, radcy prawnego, psychiatry, terapii rodzinnej również warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie, organizowano wyjazdy edukacyjne, superwizje rodzin. Ponadto w okresie objętym kontrolą zorganizowano warsztaty dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej pt. „Moje emocje”.

W strukturze PCPR działa Punkt Poradnictwa Specjalistycznego, którego zadaniem jest udzielanie pomocy w postaci porad i wsparcia mieszkańcom powiatu sępoleńskiego. W ramach punktu prowadzone jest poradnictwo prawne, z którego korzystać mogą rodziny zastępcze. Ilościowe dane dotyczące udzielonych porad w powiecie sępoleńskim przedłożyła w formie pisemnej Dyrektor PCPR.

W okresie objętym kontrolą na terenie powiatu sępoleńskiego nie organizowano pomocy wolontariuszy dla rodzin zastępczych z uwagi na brak chętnych do tego typu działalności. Nie funkcjonują również rodziny pomocowe.

Ponadto, Centrum prowadzi grupę wsparcia dla rodzin zastępczych. Spotkania odbywają się cyklicznie w Liceum Ogólnokształcącym w Sępólnie Krajeńskim, gdzie PCPR posiada salę na potrzeby Centrum. W ramach projektu „Rodzina w Centrum” realizowano wyjazdy edukacyjne dla rodzin zastępczych oraz rodzin naturalnych, których celem było m.in. wzmocnienie więzi, wymiana doświadczeń. Podczas wyjazdu organizowane były m.in. konsultacje psychologiczne, pedagogiczne oraz zajęcia dla dzieci.

VII. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz powoływanie centrów do obsługi placówek opiekuńczo- wychowawczych.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora PCPR, na terenie powiatu sępoleńskiego nie funkcjonuje żadna placówka wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym oraz nie zostało powołane centrum administracyjne obsługi placówek opiekuńczo- wychowawczych.

VIII. Działalność koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zarządzeniem Nr PCPR.0101.2.2.2014 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku z dnia 15 stycznia 2014 r. ustalono „Procedurę nadzoru nad rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka”. Procedura określa wyznaczenie i obowiązki koordynatora oraz wzory dokumentów obowiązujące w pracy z rodzinami. Zarządzenie wraz z ustaloną procedurą znajdują się na stronie BIP Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Dokumentacja koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej była prowadzona w sposób chronologiczny. Dla dziecka umieszczonego w pieczy opracowywano kartę dziecka umieszczonego w pieczy. Wizytę odnotowywano w karcie realizacji zadań koordynatora. Ponadto, kontakt z rodziną odnotowywano w harmonogramie wizyt koordynatora w danym roku, potwierdzonym podpisem rodziny zastępczej. Z istotnych spraw dotyczących rodziny i dziecka sporządzano notatkę służbową.

Zgodnie z art. 77 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką więcej niż 15 rodzin zastępczych. Z oświadczenia Dyrektora PCPR wynika, że zatrudnieni koordynatorzy sprawowali kontrolę kolejno nad 12, 11 oraz 13 rodzinami. Pozostałe rodziny, w tym ta która zrezygnowała na wniosek z koordynatora, znajdowała się pod opieką pracownika z ramienia organizatora, wypełniającego zadania koordynatora na podstawie ww. art. ust. 1a ustawy. Zespół kontrolujący zwrócił uwagę na fakt braku dokumentowania pracy przez pracownika z ramienia organizatora. Z wizyt, rozmów nie sporządzano notatki, co zostało przekazane w rozmowie podsumowującej. Poinformowano również o konieczności przedkładania przez pracownika sprawozdania, o którym mowa w art. 77 ust. 3 pkt 7 ustawy.

Analiza dokumentacji potwierdza realizację na terenie powiatu sępoleńskiego zadań wynikających z art. 77 ust. 1 i 2 ustawy, stanowiących, że rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmowane są, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Po złożeniu wniosku przez rodzinę, Kierownik Działu Pomocy Rodzinie, składa do Dyrektora PCPR wnioski o wyznaczenie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Do wniosku dołączana jest opinia rodziców zastępczych dotycząca konkretnej osoby. Po pozytywnym zaopiniowaniu proponowanego koordynatora, Dyrektor PCPR, wyznacza do pracy z rodziną koordynatora. Zespół kontrolujący pozytywnie ocenił funkcjonujący w powiecie sępoleńskim proces wyznaczania koordynatora.

W myśl art. 77 ust. 3 pkt 7 cytowanej ustawy, koordynator sporządza sprawozdanie z efektów pracy za miniony rok i przedkłada je organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej. Aktualne sprawozdania koordynatora w powiecie sępoleńskim sporządzone zostały w sposób prawidłowy, tj. oddzielnie przez każdego z koordynatorów. Ponadto sprawozdanie zawiera tabelę rocznych działań podjętych oddzielnie dla każdej rodziny zastępczej. Kontrolujący pozytywnie ocenili sporządzone przez koordynatorów sprawozdania.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownik wypełniający zadania koordynatora z ramienia organizatora w okresie objętym kontrolą podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i systematyczne samokształcenie (zgodnie z art. 77 ust. 5 ustawy), na co przedstawili pisemne oświadczenia. Zespołowi kontrolnemu przedłożono także zaświadczenia potwierdzające udział w szkoleniach.

IX. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu.

PCPR po otrzymaniu postanowienia sądu o utworzeniu rodziny zastępczej podejmowało działania mające na celu ich finansowe wsparcie. Zgodnie z art. 80 ust. 1 pkt 1

i 2 ustawy o wspieraniu rodziny, Centrum udzielało rodzinom zastępczym świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka w wysokości 694 zł miesięcznie w rodzinie zastępczej spokrewnionej, a w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz rodzinnym domu dziecka - 1052 zł miesięcznie.

Ponadto, na wniosek rodziny zastępczej, zgodnie z art. 88 ust. 1 ww. ustawy, PCPR przyznawało świadczenia i dodatki, o których mowa w art. 81 i 83 ustawy. Zgodnie z obowiązującymi od 1 kwietnia 2016 r. przepisami znowelizowanej ustawy o wspieraniu rodziny, wprowadzonymi ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, rodzinie zastępczej do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przyznano dodatek w wysokości 500 zł miesięcznie, zwany „dodatkiem wychowawczym”.

PCPR w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku wypłaciło w 2017 r. dodatek wychowawczy 38 rodzinom zastępczym, w których przebywało 55 wychowanków na łączną kwotę 273.404,31 zł. W 2018 r. wypłacono z tego tytułu 311.504,37 zł 37 środowiskom zastępczym, opiekującym się łącznie 59 podopiecznymi. Z kolei w 2019 r. do dnia kontroli dodatek wychowawczy wypłacano 34 rodzinom dla 34 wychowanków na łączną kwotę 27.583,33 zł.

W 2017 r. na terenie powiatu sępoleńskiego funkcjonowało 48 rodzin zastępczych, w których przebywało 76 dzieci (20 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 32 dzieci, 28 rodzin zastępczych niezawodowych dla 44 dzieci). Kwota wypłaconej pomocy pieniężnej dla tych rodzin wraz z dodatkiem na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w 2017 r. wyniosła 655.282,56 zł.

Ponadto w 2017 r. sfinansowano pobyt 27 wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów na łączną kwotę 431.426,29 zł. Na utrzymanie 19 wychowanków pochodzących z innych powiatów, powiat sępoleński otrzymał zwrot w wysokości 204.080,00 zł.

W 2018 r. na terenie powiatu sępoleńskiego funkcjonowało 50 rodzin zastępczych, w których przebywało 78 dzieci (1 rodzina zastępcza zawodowa dla 3 dzieci, 26 rodzin zastępczych niezawodowych dla 39 dzieci, 23 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 36 dzieci). Kwota wypłaconej pomocy pieniężnej wraz z dodatkiem na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w 2018 r. wyniosła 709.889,58 zł.

Za pobyt 29 wychowanków w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w 2018 r. przekazano kwotę 460.495,41 zł. Na utrzymanie 18 wychowanków pochodzących z innych powiatów, powiat sępoleński otrzymał zwrot w wysokości 200.633,65 zł.

Do dnia kontroli tj. 5 lutego 2019 r. PCPR w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku udzieliło pomocy finansowej 44 rodzinom zastępczym, w których przebywało 68 dzieci (20 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 33 dzieci, 23 rodzin zastępczych niezawodowych dla 32 dzieci, 1 rodzina zawodowa dla 3 dzieci). Kwota wypłacona tym rodzinom wynosiła 62.198,94 zł. Ze wskazanej kwoty sfinansowano pobyt 28 wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, w wysokości 17.211,11 zł. Natomiast zwrot za 16 wychowanków z innych powiatów wniósł 15.991,00 zł

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w roku 2017 r., 2018 r. i 2019 r. do dnia kontroli przebywało łącznie 23 wychowanków z powiatu sępoleńskiego i z tego tytułu w 2017 r. wydatkowano 318.559,31 zł na pokrycie kosztów za 9 dzieci, 2018 r wydatkowano 182.776,30 zł – 5 dzieci, z kolei w 2019 r do dnia 5 lutego 2019 r. wydatkowano 15.194,18 zł – 9 dzieci. Za pobyt dzieci z innych powiatów w placówce opiekuńczo-wychowawczej Powiat Sępoleński w 2017 roku uzyskał zwrot kosztów utrzymania w wysokości 2.091.479,06 zł (49 dzieci), za pobyt 45 dzieci w 2018 r. kwotę

2.086.740,40 zł natomiast w 2019 r. do dnia kontroli uzyskano kwotę 167.710,72 za pobyt 39 wychowanków.

Ponadto powiat sępoleński w okresie objętym kontrolą pokrywał koszty związane z utrzymaniem 1 rodziny zastępczej zawodowej funkcjonującej na terenie powiatu chojnickiego. Szczegółowe dane dotyczące wysokości wypłaconych świadczeń przedłożyła w formie pisemnej Dyrektor PCPR.

X. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych, o których mowa w art. 180 pkt 14 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sprawozdań rzeczowo – finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 213).

W okresie poddanym kontroli PCPR w Sępólnie sporządzało z zachowaniem wymaganego terminu sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres:

- od 1 stycznia do 30 czerwca 2017 r. - przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 18 lipca 2017 r.,
- od 1 lipca do 31 grudnia 2017 r. – przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 2 stycznia 2018 r.,
- od 1 stycznia do 30 czerwca 2018 r. - przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 2 lipca 2018 r.,
- od 1 lipca do 31 grudnia 2017 r. – przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 3 stycznia 2019 r.

Powyższe zestawienie potwierdza zachowanie wymaganych terminów.

Kwartalne sprawozdanie z realizacji dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o czym mowa w przywołanym wyżej rozporządzeniu MRPiPS, za 2017 oraz 2018 r. przekazane zostały do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy za okres:

- od 1 stycznia do 31 marca 2017 r. - w dniu 4 kwietnia 2017 r.,
- od 1 kwietnia do 30 czerwca 2017 r. - w dniu 4 lipca 2017 r.,
- od 1 lipca do 30 września 2017 r. - w dniu 2 października 2017 r.,
- od 1 października do 31 grudnia 2017 r. - w dniu 21 stycznia 2018 r.,
- od 1 stycznia do 31 marca 2018 r. - w dniu 30 marca 2018 r.,
- od 1 kwietnia do 30 czerwca 2018 r. - w dniu 2 czerwca 2018 r.,
- od 1 lipca do 30 września 2018 r. - w dniu 2 października 2018 r.,
- od 1 października do 31 grudnia 2018 r. - w dniu 3 stycznia 2019 r.

XI. Ponoszenie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz przekazywanie do BIG informacji, o których mowa w art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 194 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej, po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu, w formie decyzji administracyjnej ustala wysokość opłaty rodziców biologicznych za pobyt ich dziecka w pieczy. Na podstawie art. 182 ust. 3 ustawy do wydawania decyzji w swoim imieniu może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Rada Powiatu w Sępólnie Krajeńskim, realizując zapis art. 194 ust. 2 przywoływanej wyżej ustawy, w drodze Uchwały Nr XVII/114/2012 z dnia 29 lutego 2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W myśl przyjętej w powiecie procedury, po przeprowadzeniu czynności ustalających aktualną sytuację życiową rodziców zobowiązanych do finansowania pobytu swoich dzieci w pieczy zastępczej, Dyrektor PCPR wydaje przedmiotowe decyzje o wysokości ustalonej opłaty lub odstąpieniu od jej ustalenia.

W latach 2017-2019 na terenie powiatu sępoleńskiego łącznie przebywały 2 osoby zobowiązane do ponoszenia ustalonych opłat za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Mając na uwadze powyższe przekazano do BIG informacje gospodarczą o powstaniu zaległości.

W dniu 29 lipca 2013 r. została zawarta umowa o współpracy z Krajowym Rejestrem Długów Biurem Informacji Gospodarczej S.A. Umowę podpisał Starosta, Wicestarosta Sępoleński przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu. Zgodnie z umową osobą odpowiedzialną za kontakt z KRD jest m.in. Główna Księgowa PCPR i to ona wprowadza dłużników do systemu.

Kontrolujący zwrócili uwagę, iż zgodnie z zapisem art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny to Starosta powinien przekazywać do BIG informację gospodarczą o powstałej zaległości z tytułu nieponoszenia przez rodzica opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, gdyż to Starosta (jako urząd), a nie jednostka organizacyjna powiatu jest wierzycielem długu.

XII. Sprawowanie kontroli

Zarząd Powiatu Sępoleńskiego, na podstawie art. 38b ustawy o wspieraniu rodziny sprawuje kontrolę nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Zarząd Powiatu Sępoleńskiego Uchwałą Zarządu Powiatu nr 17/40/2015 z dnia 22 czerwca 2015 r. określił skład osobowy do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Na podstawie ww. uchwały upoważnił do sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, Panią █████ (Członka Zarządu Powiatu), Pana █████ (Członka Zarządu Powiatu) oraz Panią █████. (Inspektora Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Sępólnie Krajeńskim). Następnie Uchwałą Zarządu Powiatu nr 3/12/2019 z dnia 11 stycznia 2019 r. powołano nowy skład osobowy Zespołu ds. kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w osobach: pani █████. (Członka Zarządu Powiatu), Pana █████. (Członka Zarządu Powiatu) oraz Panią █████. (Inspektora Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Sępólnie Krajeńskim).

Analiza dokumentów wykazała, iż ostatnia kontrola Zarządu przeprowadzona była 14 września 2017 r. w rodzinach zastępczych spokrewnionych ustanowionych w osobach p. █████. oraz p. █████. Zakres kontroli obejmował realizację zadań wykonywanych przez rodzinę zastępczą, wynikających z art. 40 ust. 1 ustawy, a jej wynik był pozytywny. Ponadto w 2017 r. Zespół ds. kontroli brał udział w okresowej ocenie sytuacji dzieci. Realizację art. 38 b ustawy zespół kontrolujący ocenił pozytywnie.

XIII. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187 ust.1 ustawy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało rządowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy, w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. W 2017 r. dotacja dla powiatu wyniosła 17.945,00 zł, z kolei w 2018 r. 12.418,00 wymienione kwoty w obu przypadkach pozwoliły na dofinansowanie zatrudnienie 3 koordynatorów w wymiarze łącznym 1,14 etatu.

XIV. Finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy.

Zgodnie z pisemnym oświadczeniem Dyrektora PCPR w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku, na terenie powiatu w pieczy zastępczej nie przebywają osoby, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy tj. cudzoziemcy mający miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub na podstawie uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

XV. Osoby pełnoletnie w pieczy zastępczej.

Zarówno w rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej, po spełnieniu ustawowych warunków, mogą przebywać i korzystać z pomocy osoby pełnoletnie. Na dzień 1 stycznia 2017 r. we wszystkich rodzinach zastępczych na terenie powiatu sępoleńskiego było 14 takich osób, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej 6 osób. Z kolei w 2018 r. 18 osób pełnoletnich przebywało w rodzinach zastępczych na terenie powiatu oraz 3 osoby w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na dzień 4 lutego 2019 r. na terenie powiatu przebywa 16 osób pełnoletnich w pieczy zastępczej.

W trakcie kontroli stwierdzono, że aktualnie funkcjonuje 9 rodzin zastępczych, opiekujących się wyłącznie pełnoletnimi wychowankami (stan na 5 lutego 2019 r.). Rodzice zastępczy mają możliwość dalszej pracy z koordynatorem, jednak część rodziców decyduje się złożyć wnioski o rezygnację z opieki koordynatora. Praca w środowiskach objętych opieką koordynatora polega na monitorowaniu realizacji indywidualnego programu usamodzielniania wychowanka, stałym kontakcie pracownika ze szkołą pełnoletniego podopiecznego oraz pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów. W sytuacji rezygnacji z koordynatora, pracownik zatrudniony na stanowisku pomoc administracyjna prowadzi nadzór nad rodzinami zastępczymi, zgodnie z zakresem obowiązków. Na podstawie złożonych wyjaśnień ustalono także, iż rodziny opiekujące się wyłącznie pełnoletnimi wychowankami ujmowane są w rejestrze rodzin zastępczych, przekazywanym do sądu zgodnie z art. 46 ust. 4 ustawy oraz dokonywana jest ocena tych rodzin.

Pozytywnie oceniono realizację art. 37 ust. 2 ustawy, tj. zgody rodziny zastępczej na pozostanie w rodzinie pełnoletniego wychowanka.

Zespół kontrolujący przeprowadził analizę dokumentacji pełnoletnich wychowanków przebywających w pieczy zastępczej. Działania PCPR w zakresie realizacji art. 37 ust. 2, a także art. 145 ust. 2 i 4 ustawy oceniono pozytywnie. W aktach znajdowały się dokumenty potwierdzające terminowe wskazanie opiekunów usamodzielnień, ich pisemne zgody na pełnienie funkcji oraz indywidualne programy usamodzielnienia wychowanków, przygotowane w wyznaczonym okresie i zatwierdzone przez Dyrektora PCPR.

XVI. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym oraz finansowanie pomocy.

PCPR w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku przyznawało pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze, określoną w art. 140 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W pieczy zastępczej na kontynuowanie nauki przez 29 wychowanków wydatkowano w 2017 r. kwotę 57.480,00 zł. Pomoc pieniężną na usamodzielnienie otrzymało 7 wychowanków w łącznej kwocie 42.900,00 zł, natomiast z pomocy na zagospodarowanie w ogólnej wysokości 16.755,00 zł skorzystało 7 osób.

Z kolei w 2018 r. na pomoc finansową związaną z kontynuowaniem nauki przez 27 wychowanków przekazano kwotę 140.493,58 zł. W tym czasie pomoc pieniężną na usamodzielnienie w łącznej wysokości 16.839,00 zł otrzymały 4 osoby, natomiast z pomocy na zagospodarowanie w kwocie 6.000,00 zł skorzystało 6 wychowanków.

Do dnia 5 lutego 2019 r. w pieczy zastępczej na kontynuowanie nauki wydatkowano kwotę 10.520,00 zł. przeznaczoną dla 20 wychowanków.

Poza pomocą finansową wychowankom zapewnia się np. bony edukacyjne pozwalające na uczestnictwo w kursie językowym, informatycznym, przygotowującym do egzaminu maturalnego, szybkiego czytania czy też kursie nauki języka migowego. Kontrolowana jednostka oferuje również usamodzielnianym wychowankom możliwość korzystania z pomocy prawnej, pedagogicznej oraz psychologicznej.

Ponadto na terenie powiatu sępoleńskiego zaplanowano utworzenie mieszkania chronionego treningowego dla osób opuszczających pieczę zastępczą. Ww. mieszkanie przeznaczone będzie dla 2 osób, które objęte zostaną wsparciem opiekuna mieszkania, pracownika socjalnego oraz psychologa. Celem mieszkania będzie zapewnienie podopiecznym odpowiednich warunków bytowych, nauki, rozwijania lub utrwalania samodzielności, nauka pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną. Aktualnie mieszkanie zostało wyremontowane i trwają prace wykończeniowe polegające na wyposażeniu lokalu. Termin uruchomienia mieszkania to marzec 2019 r.

Po analizie przedstawionej dokumentacji dotyczącej udzielania pomocy osobom usamodzielnianym, działania PCPR w tym zakresie uznano za właściwe, zgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. działania jednostki w ww. zakresie oceniono wysoko.

Na podstawie powyższych ustaleń skontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z uchybieniami.^[1]

1. Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen (na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12.12.2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli): pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności). Przez uchybienie należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyjątkowo formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań.

Stwierdzone uchybienia wynikają z nieprawidłowej interpretacji obowiązujących przepisów prawa. Po zrealizowaniu poniżej podanych zaleceń, PCPR będzie wykonywać obowiązujące zadania w odpowiednim zakresie. Osobą odpowiedzialną za powstanie stwierdzonych uchybień jest Dyrektor PCPR – pani Elżbieta Maziarz-Rudnik.

Działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, wydano następujące zalecenia pokontrolne:

1. Zaprzestać przekazywania przez Dyrektora PCPR do Sądu rejestru danych o osobach, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy - termin realizacji bezzwłocznie.
2. Uzupełnić dokumentację wszystkich rodzin zastępczych o elementy z art. 42 ust. 1 ustawy - termin realizacji bezzwłocznie.
3. Przestrzegać prawidłowej realizacji art. 46 ust. 3 ustawy, tj. przedstawienia co 2 lata zaświadczenia lekarskiego oraz opinii o posiadaniu motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – termin realizacji na bieżąco.
4. Przestrzegać posiadania przez PCPR formalnych zgód na umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej – termin realizacji na bieżąco.
5. Przestrzegać prawidłowego opracowywania Planów Pomocy Dziecku z uwzględnieniem uwag zawartych w wystąpieniu – termin realizacji na bieżąco.
6. Uzupełnić dokumentację pracownika wykonującego zadania koordynatora zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy, w tym o sprawozdanie z efektów pracy – termin realizacji na bieżąco.
7. Uzupełnić umowę z zawodową rodziną zastępczą p. ■ o zapis art. 54 ust. 3 pkt 12a ww. ustawy, wprowadzonych nowelizacją z 25 lipca 2014 r., tzn. określenia kosztów utrzymania i eksploatacji lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, w którym ma być pełniona funkcja rodziny zastępczej – termin realizacji bezzwłocznie.
8. Zaprzestać przekazywania informacji do Biura Informacji Gospodarczej przez Księgową Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – termin realizacji bezzwłocznie.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 1/2019 w dniach 5, 7, 19, 21, 26 lutego 2019 r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest zobowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art.198 ust.1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny: *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10.000 zł.*